

[РУССКО-ТУРСКАТА ВОЙНА

[ПРЕЗЪ

1877/8 год.

Предизвикването на войната. Историческите откъслечи, които се срещат тукъ-тамъ, стръчащитѣ и съсипанитѣ паметници, които изобилствуватъ въ отечеството ни, старитѣ предания, които се помнятъ отъ родъ въ родъ, доказватъ, че между подпадналитѣ на Балканскій полуостровъ подъ турското владичество народи, най-много е претърпѣлъ — българския. Неговитѣ теглила, мъки, страдания и неволи, ако и да не сж описани, нъ отъ извършенитѣ турски звѣрства почти въ края на 19-й вѣкъ, когато и могущественната Руссия бѣше обърнала вниманието си надъ сграждушитѣ християнски народи въ Истокъ, и цѣла Европа имаше възможността всичко да наблюдава, всякой ще си състави понятие за положението на българския народъ въ онѣзи врѣмена, когато нито Руссия можеше да надникне въ турската държава нито пъкъ и европейски кракъ да стѣпи въ нея.

Силния въ онова врѣме и воинствения български народъ, стѣпканъ отъ многочисленнитѣ азиатски орди, често пакти е правилъ опити самъ да се измъкне отъ тяжкитѣ вериги на робството; послѣ обърналъ своитѣ погледи къмъ Австрия, а отъ войната между руската императрица Екатерина и султанъ Абд-ул-Хамида презъ 1774 год., въ която война руситѣ спечелихъ нѣкои правдини въ Турция, българина напълно е билъ увѣренъ, че и той като своитѣ съеди румъни и сърби, ще бѣде освободенъ отъ Руссия — и неостана излъганъ въ това.

Слѣдъ двѣ-годишното проливание християнска кръвъ въ Босна, Ерцеговина и ужаснитѣ кланьета въ България, които възбудихъ негодование противъ турския фанатизмъ и въ най-коравото човѣшко сърдце, никоя отъ европейскитѣ държави не се умилостиви; а едничката Руссия се завзе словомъ па и дѣломъ за улучшение положението на сграждушитѣ.